



LARVIK HAVN KF
Postboks 246
3251 LARVIK

Saksbehandler, innvalgstelefon
Pernille Bechmann, 33372310

Tillatelse – Mudring – gbnr. 3020/2560 – Nedre Lågen båthavn – Larvik kommune

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Larvik Havn KF tillatelse, etter forurensningsregelverket, til å mudre inntil 350 m² sjøbunn med et masseuttak på inntil 400 m³ i året ved Nedre Lågen båthavn, gbnr. 3020/2560 i Larvik kommune.

Masser med konsentrasjon under normverdi kan gjenbrukes på land. Masser som ikke kan gjenbrukes på land må leveres lovlig avfallsanlegg.

Vedtaket er hjemlet i forurensingsloven §§ 11 og 16.

Tillatelsen gis på vilkår angitt i eget vedlegg, og er gyldig i fem år fra dags dato.

Frister

- Varsle oppstart før arbeidene starter.
- Massedisponeringsplan for annen gjenbruk enn den beskrevet i søknaden, minimum to uker før oppstart.
- Årlig rapportere om utført arbeid innen seks uker etter at tiltaket er fullført.

Søknaden

Larvik Havn KF søkte 27.03.2021 om tillatelse etter forurensningsregelverket til å mudre 350 m² sjøbunn med et masseuttak på 400 m³ ved Nedre Lågen båthavn, gbnr. 3020/2560 i Larvik kommune. Tiltakshaver søker også om tillatelse til gjentakende vedlikeholdsmudring i en periode på 5 år. Behovet for vedlikeholdsmudring blir begrunnet med at det er forventet at masser igjen vil bygge seg opp i innløpet til båthavna igjen over tid.

Formålet med å mudre er å oppnå tilfredsstillende seilingsdyp i felles båthavn. Det er ønsket å øke dypet fra 30-50 cm til 1,5 - 2 meter for å komme inn i båthavna. Arbeidet skal utføres med gravemaskin fra land. Det er søkt om å benytte massene på land på Larvik Havn sitt område sydvest for båthavna. Massene vil bli dekt over med jord før det sås gress.



Sjøbunnen i tiltaksområdet er analysert for miljøgifter ved 3 stasjoner bestående av 4 prøvepunkter. Det er tatt prøve fra 0-10 cm og fra 10 cm og dypere (inntil 40 cm) ved alle stasjoner. Resultatene viser konsentrasjoner av miljøgifter tilsvarende tilstandsklasse II (god), jf. klassifiseringssystemet for sediment (M-608 | 2016 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota»).

I Miljødirektoratets Naturbase (kart.naturbase.no) kommer det fram at tiltaket ikke vil berøre registrerte naturverdier. Det er registrert et lokalt viktig «bløtbunnsområde i strandsonen» på andre siden av elva. Tiltaksområdet er del av «Svennerbassenget laksefjordområde» og Lågen fører anadrom laksefisk.

Uttalelser fra andre instanser

Larvik kommune ga tillatelse til tiltaket etter plan- og bygningsloven i vedtak av 29.03.2021.

Forhåndsvarsling og offentlig høring

Søknaden ble forhåndsvarslet til sakens parter og andre berørte og lagt ut til offentlig høring på Statsforvalterens nettsider, jf. §§ 36-6 til 36-8 i forurensningsforskriften. Høringsfristen var 04.05.2021.

Vi mottok tre uttalelser: fra Vestfold Fiskerlag, Småfisker'n i Stavern og Larvik og Fiskeridirektoratet Region Sør.

Vestfold Fiskerlag og Småfisker'n i Stavern og Larvik utaler per e-post av hhv. 30.04.2021 og 04.05.2021 at de ikke har merknader til omsøkt mudring.

Fiskeridirektoratet påpeker i brev av 04.05.2021 at det er et lokalt viktig bløtbunnsområde ved elvemunningen på motsatt side av elven, og at det er gyteområder for sild, hyse, torsk, hvitting og lysing i fjorden. De skriver at episoder med partikkelspredning vil kunne endre produktiviteten i bløtbunnsområder. Det omsøkte tiltaket vurderes til å ikke komme i direkte konflikt med fiskeriinteresser i området eller medføre særlig negative konsekvenser for deres interesser, såfremt det stilles relevante vilkår for gjennomføring av tiltaket.

Tiltakshaver kommenterte på uttalelsene i brev av 05.05.2021. De vurderer risikoen for omfattende partikkelspredning som lav som følge av at tiltaksområdet mer eller mindre er som et basseng. Det foreslås å stenge av munningen i båthavna med en sandvold for å begrense spredningen av partikler under tiltaksgjennomføring dersom det er behov for det. Tiltakshaver vil legge til grunn en mest mulig skånsom måte å ta opp massene fra havnens munning.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er delegert myndighet for mudring i sjø og vassdrag, når tiltaket skjer fra land (Miljødirektoratet rundskriv T-3/12, 2012).

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 kan forurensningsmyndigheten gi tillatelse med vilkår til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Kravene i vannforskriften §§ 4 - 6 og naturmangfoldloven kapittel 2 legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.



Dette tiltaket faller også inn under forskrift om fysiske tiltak i vassdrag § 1, som sier at «Uten tillatelse (...) er det forbudt å sette i verk: a) fysiske tiltak som medfører eller kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer (...)».

Statsforvalteren kan gi tillatelse til dette i vassdrag som fører anadrom laksefisk, jf. § 2.

For tiltak som omfatter gjenoppretting av vassdragets løp gjelder § 12 i vannressursloven.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Statsforvalterens vurdering

Mudring medfører en forringelse av naturkvaliteten på stedet og Statsforvalteren har en generelt restriktiv holdning til å gi tillatelse til mudring. Det legges vekt på at eventuelle mudringstiltak skal være forsvarlig med hensyn på forurensningssituasjonen, biologisk mangfold og miljøet ellers.

Forurensning

Sedimentet er dokumentert til å inneholde lave konsentrasjoner av metaller og miljøgifter med konsentrasjoner tilsvarende tilstandsklasse II (god), jf. klassifiseringssystemet for sediment (M-608|2016 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota») og under normverdi for forurenset grunn. Massene er å betrakte som tilnærmet rene. Dersom det bygges opp masser igjen i fremtiden forventes tilsvarende masser.

Basert på de målte konsentrasjonene kan gjenbruk av mudret masse tillates. Masser fra første runde med mudring skal benyttes til å danne grunnlag for å plante gress på området sørvest for båthavna og vil erstatte noe av behovet for masser til formålet. Vi vurderer massedisponeringen som nyttegjøring.

Det er kun behov for masser til formålet en gang. Ved gjentagende mudring er det derfor behov for massedisponeringsplan og vurdering av egnethet hvis massene skal gjenbrukes. Dersom det ikke finnes egnet gjenbruk, må massene leveres til lovlig avfallsanlegg.

Naturmangfoldloven

Tiltaket omfatter mudring i et område hvor det ikke er registrerte naturtyper (kart.naturbase.no). Tiltaket vil ikke berøre registrerte verneområder, gyteområder eller friluftsområder.

Det er registrert et lokalt viktig «bløtbunnsområde i strandsonen» ca. 60 m fra tiltaksområdet på andre siden av elva. Tiltaksområdet er del av «Svennerbassenget laksefjordområde» og Lågen fører anadrom laksefisk. På motsatt side av Larviksfjorden, ca. 1,2 km fra tiltaksområdet, er det registrert gyteområde for torsk.

Etter Statsforvalterens vurdering oppfyller kunnskapsgrunnlaget de krav som stilles i naturmangfoldloven § 8 for å kunne ta beslutning i saken.



Mudring gir fare for spredning av partikler. Massene som skal mudres er imidlertid rene og består av sand og grov sand. Det er vurdert av konsulent at utenfor tiltaksområdet er det sterk strøm som fører til at oppvirvlet sediment vil følge strømmen langs Lågens vestsida fremfor rett over til bløtbunnsområdet på motsatt side av elva. De grove massene vil sedimentere relativt raskt, og avstanden til bløtbunnsområdet i munningen er over 500 m.

Det opplyses om at det vil være lite hensiktsmessig med siltgardin i det aktuelle området på grunn av strømmeføringen i elva. For å begrense partikkelspredningen stilles det vilkår om at arbeidene starter innerst i båthavna. Da vil sandvullen ytterst i innseilingen begrense strøm og vannutskiftingen inne i båthavna. Noe partikler vil likevel kunne nå bløtbunnsområdet i munningen av Lågen. Partiklene som spres er rene og stedefne. Bløtbunnsområdet i munningen av Numedalslågen er kontinuerlig påvirket av partikkeltransport til og fra. Bidraget fra mudringen vurderes som liten sammenlignet med naturlige prosesser.

Fordi det er stor naturlig transport av masser i elva som kan medføre at innløpet til båthavna raskt tettes igjen og effekten av tiltaket er vurdert som lav, er det gitt tillatelse til vedlikeholdsmudring i en periode på 5 år.

Når tiltaket gjennomføres etter vilkår i tillatelsen, forventes ikke økning i den totale belastningen på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10. Statsforvalteren anser ikke tiltaket til å utgjøre en vesentlig fare for at forvaltningsmålene for naturtypene og artene som lever der ikke oppnås, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Etter Statsforvalterens vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om hvilke naturtyper som berøres av tiltaket, og tiltakets effekt på naturmangfoldet anses som svært begrenset. Førre- varprinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltaket må utføres på mest mulig skånsom måte for å hindre spredning av partikler og nedslamming av nærliggende naturverdi. Det skal også ta særlig hensyn til andre forhold som kan virke spredningsreducerende, herunder vurdering av strøm, værforhold og tidevann. Eventuelle kostnader må dekkes av tiltakshaver jf. naturmangfoldloven § 11.

Lov om laksefisk og innlandsfisk

Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag er hjemlet i lakse- og innlandsfiskloven, og skal sørge for at det ikke skjer skade på fisk og andre ferskvannsarter. Lågen er et viktig laksevassdrag, og har også forekomst av flere sårbare ferskvannsarter slik som ål og elvemusling.

Hensynet til oppvandrende laks og sjørret ivaretas av tidsbegrensingen (15. september - 15. mai), da en antar at all fisk har vandret opp forbi tiltaksområdet innen 15. september. Utvandringen av ungfisk (smolt) av laks og sjørret foregår erfaringsvis i perioden 15. mai til 15. juni, mens vinterstøing vandrer ut noe tidligere. Vi anser ikke tiltaket for å komme i konflikt med utvandrende smolt og vinterstøing. Det er vurdert at det ikke er behov for egen tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Vannressursloven

Tiltaket omfattes av § 12 i vannressursloven og er ikke søknadspliktig etter vannlovverket. Numedalslågen er et viktig anadromt vassdrag. Tiltaket kan derav gå ut over allmenne interesser, og skal, jf. § 12 andre ledd, meldes til vannregionmyndigheten (NVE).



Vannforskriften

Nedre del av Lågen, der tiltaket skal gjennomføres er inkludert både i vannforekomsten Numedalslågen, Bommestad (vannforekomst ID: 015-33-R) og Larviksfjorden (vannforekomst ID: 0101040300-3-C). Vannforekomstene er registrert med henholdsvis dårlig og moderat økologisk tilstand og begge med dårlig kjemisk tilstand.

Tiltaket er utgjør et mindre naturinngrep i et område som allerede benyttet til småbåthavn. Statsforvalteren ser det ikke som sannsynlig at tiltaket vil forringe vannforekomsten eller arbeidet for å nå områdetets miljømål i vesentlig grad, jf. vannforskriften § 4.

Andre forhold

Støy er regulert gjennom reguleringsplanen for området. Statsforvalteren setter ikke spesifikke støykrav.

Vilkårene i tillatelsen er vurdert å ivareta høringsuttalelsen til søknaden.

Konklusjon

Tiltaket anses ikke å forringe vannforekomsten i vesentlig grad og sannsynligheten for negativ påvirkning på naturmangfoldet vurderes som liten. Mudringen tilrettelegger for bruk av et etablert havneanlegg i et område hvor det ikke er registrert viktige naturtyper. Statsforvalteren vurderer fordelene tiltakshaver får til å være større enn ulempene tiltaket fører til for naturmiljøet, og gir tillatelse den den omsøkte mudringen. Tillatelsen gjelder omsøkt omfang mudret per år over en periode 5 år.

Klageadgang

Vedtaket om tillatelse kan påklages Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretningen om vedtaket er kommet frem. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den/de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes og skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Pernille Bechmann
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Vilkår - Tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Nedre Lågen Båthavn for Larvik Havn KF

Kopi til:

Småfisker'n - Tom Sollie
Larvik kommune

Vestfold Fiskerlag - Geir Uno Dreng

Småfisker'n Stavern og Larvik - Jahn Georg
Gabrielsen

Ringshaugveien 18

Postboks 2020

Tjøllingveien 429

3154 TOLVSRØD

3255 LARVIK

3280 TJODALYNG



Naturvernforbundet i Larvik - Anders Faugstad Mæland	Tagtvedtveien 8	3258	LARVIK
Tjølling Jeger og fiskerforening - Richard Mathiesen			
Norsk Maritimt Museum	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
Forum for Natur og Friluftsliv i Vestfold	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD
Naturvernforbundet i Vestfold	Vestvangveien 25	3212	SANDEFJORD
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM
Fiskeridirektoratet - region sør	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Skjærgårdstjenesten, Vestfold. Driftsenhet Elise			
Norges jeger og fiskerforbund Vestfold	Postboks 25	3291	STAVERN
Norsk ornitologisk forening avdeling Vestfold	Postboks 162	3201	SANDEFJORD
Fiskerlaget Sør	Kirkegata 8	4611	KRISTIANSAND S